

KVALITETSDEKLARATION

Forskning vid universitet och högskolor

Ämnesområde

Utbildning och forskning

Statistikområde

Högskoleväsende

Produktkod

UF0213

Referenstid

Statistiken avser kalenderåret 2020.

Statistikens kvalitet	3
1 Relevans	3
1.1 Ändamål och informationsbehov	3
1.1.1 Statistikens ändamål	3
1.1.2 Statistikansvändares informationsbehov	3
1.2 Statistikens innehåll	3
1.2.1 Objekt och population	5
1.2.2 Variabler	6
1.2.3 Statistiska mått	7
1.2.4 Redovisningsgrupper	8
1.2.5 Referenstider	10
2 Tillförlitlighet	10
2.1 Tillförlitlighet totalt	10
2.2 Osäkerhetskällor	11
2.2.1 Urval	12
2.2.2 Ramtäckning	12
2.2.3 Mätning	14
2.2.4 Bortfall	15
2.2.5 Bearbetning	15
2.2.6 Modellantaganden	17
2.3 Preliminär statistik jämförd med slutlig	17
3 Aktualitet och punktlighet	18
3.1 Framställningstid	18
3.2 Frekvens	18
3.3 Punktlighet	18
4 Tillgänglighet och tydlighet	18
4.1 Tillgång till statistiken	18
4.2 Möjlighet till ytterligare statistik	19
4.3 Presentation	19
4.4 Dokumentation	19
5 Jämförbarhet och sam användbarhet	19
5.1 Jämförbarhet över tid	19
5.2 Jämförbarhet mellan grupper	19
5.3 Sam användbarhet i övrigt	20
5.4 Numerisk överensstämmelse	20
Allmänna uppgifter	20
A Klassificeringen Sveriges officiella statistik	20
B Sekretess och personuppgiftsbehandling	21
C Bevarande och gallring	21
D Uppgiftsskyldighet	21
E EU-reglering och internationell rapportering	21
F Historik	21
G Kontaktuppgifter	23

Statistikens kvalitet

1 Relevans

Statistiken om forskning vid universitet och högskolor ska belysa den forskningen som bedrivs inom högskolan utifrån flera perspektiv. Staten satsar omfattande medel på forskning inom högskolesektorn och det finns därför behov av att uppgifter om verksamheten finns lätt tillgängliga för såväl allmänhet som specialintresserade.

Uppgifterna samlas in av Universitetskanslersämbetet (UKÄ) från flera olika datakällor. Uppgifter om forskningspublikationer samlas in från Kungl. bibliotekets tjänst Swepub. Kungl. biblioteket hämtar in uppgifter om vetenskaplig och konstnärlig output från svenska lärosätens publikationsdatabaser.¹ Uppgifter om internationell rekrytering och mobilitet bygger på registeruppgifter från Statistikmyndigheten SCB.

Uppgiftsskyldighet föreligger för statliga lärosäten enligt lagen (SFS 2001:99) och förordningen (SFS 2001:100) om den officiella statistiken. Uppgiftsskyldigheten för stiftelsehögskolor regleras dels genom deras respektive långsiktiga avtal med staten, dels genom 6 § i lag (SFS 1993:792) om tillstånd att utfärda vissa examina. För övriga utbildningsanordnare regleras uppgiftsskyldigheten endast genom den senare.

1.1 Ändamål och informationsbehov

1.1.1 Statistikens ändamål

Syftet med statistiken är att bidra till en allsidig statistisk belysning av högskolan och dess utveckling över tid i Sverige. Produkten komplettera den befintliga statistiken om studenter, doktorander, personal och ekonomi inom Högskoleväsendet med statistik om forskning.

1.1.2 Statistikanvändares informationsbehov

Som möjliga statistikanvändare har UKÄ identifierat riksdag, regering, universitet och högskolor, myndigheter, kommuner, landsting, länsstyrelser, företag, branschorganisationer, intresseorganisationer, internationella organisationer, forskare, studerande, massmedia och allmänheten.

1.2 Statistikens innehåll

Forskningspublikationer

För statistiken om forskningspublikationer under perioden 2012-2020 redovisas målstorheter som:

- Antal publikationer/output per lärosäte
- Antal publikationer/output per forskningsämnesområde
- Antal publikationer/output per publikationstyp

¹ För mer information se: <https://www.kb.se/swepub>.

Internationell rekrytering av forskare

Forskare med enbart utländska examina (nedan examensdefinition)

- Antal internationellt rekryterade forskare (individer) per lärosäte
- Antal internationellt rekryterade forskare (individer) per forskningsämnesområde/forskningsämnesgrupp
- Antal internationellt rekryterade forskare (individer) per kön
- Antal internationellt rekryterade forskare (individer) per anställningskategori

Forskare utan svenskt medborgarskap (nedan medborgsdefinitionsdefinition)

- Antal internationellt rekryterade forskare (individer) per lärosäte
- Antal internationellt rekryterade forskare (individer) per forskningsämnesområde/forskningsämnesgrupp
- Antal internationellt rekryterade forskare (individer) per kön
- Antal internationellt rekryterade forskare (individer) per anställningskategori

Forskares mobilitet inom den svenska högskolan

- Antal forskare (individer) som bytt lärosäte per forskningsämnesområde/forskningsämnesgrupp
- Antal forskare (individer) som bytt lärosäte per kön
- Antal forskare (individer) som bytt lärosäte per tidigare/nuvarande anställningskategori

- Antal forskare (individer) med delade tjänster per forskningsämnesområde/forskningsämnesgrupp
- Antal forskare (individer) med delade tjänster per kön
- Antal forskare (individer) med delade tjänster per anställningskategori

Forskares mobilitet mellan den svenska högskolan och andra sektorer

- Antal adjungerade forskare (individer) per anställningskategori
- Antal adjungerade forskare (individer) per forskningsämnesområde/forskningsämnesgrupp
- Antal adjungerade forskare (individer) per kön

- Antal forskare som rekryterats från andra sektorer (individer) per anställningskategori
- Antal forskare som rekryterats från andra sektorer (individer) per forskningsämnesområde/forskningsämnesgrupp
- Antal forskare som rekryterats från andra sektorer (individer) per kön

- Antal forskare som lämnar högskolan för andra sektorer (individer) per anställningskategori

- Antal forskare som lämnar högskolan för andra sektorer (individer) per forskningsämnesområde/ forskningsämnesgrupp
- Antal forskare som lämnar högskolan för andra sektorer (individer) per kön

1.2.1 Objekt och population

Forskningspublikationer

Intressepopulationen omfattar all publicerad forskningsoutput vid universitet och högskolor som bedriver forskning.

Målpopulationen, som utgörs av målobjekten, består av publicerad output som *borde* återfinns i Swepub. Överensstämmelsen mellan intresse- och målpopulation anses relativt god då forskarna vid svenska lärosäten har starka incitament att registrera forskningsoutput i administrativa system. Överensstämmelsen förväntas öka i takt med att användning av Swepub ökar. Observationsobjekt utgörs av metadata över publicerad forskningsoutput som *faktiskt* finns med (observeras) i Swepub.

Internationell rekrytering av forskare

Intressepopulationen består av anställd forskande och undervisande personal som har en utbildning på forskarnivå (eller motsvarande) vid statliga universitet och högskolor samt enskilda utbildningsanordnare med examenstillstånd (nedan forskare) som rekryterats ifrån ett annat land.

Vid beräkningar enligt examensdefinitionen har forskare inom konstnärliga ämnen exkluderats då anställningar inom konstnärliga ämnen exkluderats på grund av skillnader i behörighet och bedömningsgrunder för anställning enligt Högskoleförordningen.

Målpopulationen utgörs av individer i registret över personal vid högskolor och universitet inom anställningskategorierna: Professor, Lektor, Meriteringsanställning samt Annan forskande och undervisande personal. Forskare inom anställningskategorin Annan forskande och undervisande personal ingår i målpopulationen endast om de har en utbildning på forskarnivå eller motsvarande.

Examensdefinition

Personer födda i Sverige med svenskt medborgskap ingår i målpopulationen.

Medborgsdefinitions

Personer med svenskt medborgskap ingår inte i målpopulationen.

I övrigt hänvisar vi till kvalitetsdeklarationen för personal vid universitet och högskolor (UF0202)

Forskares mobilitet inom den svenska högskolan

Intressepopulationen består av anställd forskande och undervisande personal som har en utbildning på forskarnivå (eller motsvarande) vid statliga universitet och högskolor samt enskilda utbildningsanordnare med examenstillstånd (nedan forskare), som är anställda på fler än ett lärosäte eller som bytt anställning mellan två år.

Målpopulationen utgörs av individer i registret över personal vid högskolor och universitet inom anställningskategorierna: Professor, Lektor, Meriteringsanställning samt Annan forskande och undervisande personal. Forskare inom anställningskategorin Annan forskande och undervisande personal ingår i målpopulationen endast om de har en utbildning på forskarnivå eller motsvarande.

I övrigt hänvisar vi till kvalitetsdeklarationen för personal vid universitet och högskolor (UF0202)

Forskares mobilitet mellan den svenska högskolan och andra sektorer

Intressepopulationen består av anställd forskande och undervisande personal som har en utbildning på forskarnivå (eller motsvarande) vid statliga universitet och högskolor samt enskilda utbildningsanordnare med examenstillstånd (nedan forskare), som är adjungerade, som lämnat högskolan för en anställning i en annan sektor mellan två år eller som lämnat en annan sektor för anställning i högskolan mellan två år.

Målpopulationen utgörs av individer i registret över personal vid högskolor och universitet inom anställningskategorierna: Professor, Lektor, Meriteringsanställning samt Annan forskande och undervisande personal. Forskare inom anställningskategorin Annan forskande och undervisande personal ingår i målpopulationen endast om de har en utbildning på forskarnivå eller motsvarande.

I övrigt hänvisar vi till kvalitetsdeklarationen för personal vid universitet och högskolor (UF0202)

1.2.2 Variabler

Forskningspublikationer

De viktigaste målvariablerna för statistiken om forskningspublikationer är lärosäte, publikationstyp och forskningsämnesområde.

UKÄ redovisar uppgifter om följande publikationstyper:

1. sakkunniggranskade artiklar i vetenskapliga tidskrifter (artikel i vetenskaplig tidskrift)
2. akademiska avhandlingar (doktors- och licentiatavhandlingar)
3. böcker på svenska
4. böcker på övriga språk
5. övriga vetenskapliga/populärvetenskapliga publikationer (övriga publikationer).

Klassificeringen utgörs av en bearbetning av Svensk indelning av forskningsoutput.²

Internationell rekrytering av forskare

Examensdefinition

Målvariabeln är anställda individer med en utländsk utbildning på forskarnivå (forskare) utan en examen från ett svenskt lärosäte.

Medborgarskapsdefinition

Målvariabeln är anställda individer med svensk eller utländsk utbildning på forskarnivå (forskare) utan svenskt medborgskap.

Forskares mobilitet inom den svenska högskolan

Målvariabeln är den anställda individen, som är anställda på fler än ett lärosäte eller som bytt anställning mellan två år.

Forskares mobilitet mellan den svenska högskolan och andra sektorer

Adjungerade forskare

Målvariabeln är den anställda individen, som har sin huvudsakliga anställning utanför högskolan och är deltidsanställda vid ett lärosäte.

Forskare som rekryteras till högskolan från andra sektorer

Målvariabeln är den anställda individen (ej adjungerad), som under föregående år hade sin sysselsättning utanför högskolan.

Forskare som lämnar högskolan för en annan sektor

Målvariabeln är individer sysselsatta utanför högskolan, som under föregående år hade sin sysselsättning inom högskolan (ej adjungerade).

1.2.3 Statistiska mått

Forskningspublikationer

Statistiska mått som anges i statistiken är antal och summor.

Internationell rekrytering av forskare

Statistiska mått som anges i statistiken är antal och summor.

Forskares mobilitet inom den svenska högskolan

² https://www.kb.se/download/18.d0e4d5b16cd18f600e1eca/1573725896409/SIFO_2019.pdf

Statistiska mått som anges i statistiken är antal och summor.

Forskares mobilitet mellan den svenska högskolan och andra sektorer

Statistiska mått som anges i statistiken är antal och summor.

1.2.4 Redovisningsgrupper

Forskningspublikationer

Lärosäte

Samlingsbegrepp som används för universitet och högskolor. Namnet på lärosätet vid insamlingstillfället används genomgående. Malmö högskola benämns som Malmö universitet under hela tidsperioden. En publikation tilldelas ett lärosäte om minst en upphovsperson angetts som verksam vid lärosätet vid publiceringstillfället. Detta innebär att summan av publikationer per lärosäte är större än det totala antalet publikationer.

Publikationstyp

Sakkunniggranskade artiklar i vetenskapliga tidskrifter utgörs av outputtyperna artikel i vetenskaplig tidskrift och forskningsöversiktsartikel (benämnd *Artikel i vetenskaplig tidskrift* i statistikdatabasen).

Akademiska avhandlingar utgörs av outputtyperna doktorsavhandling samt licentiatavhandlingar.

Böcker på svenska utgörs av outputtypen böcker, monografier och samlingsverk (book och edited-book), där språk för det huvudsakliga intellektuella innehållet är svenska (enligt ISO 639-3 eller ISO 639-2b).

Böcker på övriga språk utgörs av outputtypen böcker, monografier och samlingsverk (book och edited-book), där språk för det huvudsakliga intellektuella innehållet *inte* är svenska (enligt ISO 639-3 eller ISO 639-2b).

Övriga vetenskapliga/populärvetenskapliga publikationer utgörs av *publicerad* output som inte tillhör någon av outputtyperna som nämnts ovan (benämnd *Övriga publikationer* i statistikdatabasen).

Forskningsämnesområde

Från och med 2012 redovisas forskningsämnesområden enligt Standard för svensk indelning av forskningsämnen.

Forskningsämnesområdena *Humaniora* och *Lantbruksvetenskap* bytte 2016 namn och går sedan dess under benämningarna *Humaniora och konst* respektive *Lantbruksvetenskap och veterinärmedicin*. I Swepub och statistikdatabasen

används genomgående de nya benämningarna, även för tidigare år. En publikation tilldelas samtliga forskningsämnesområde som angetts i masterposten i Swepub (se avsnitt 2.2.2). Detta innebär att summan av publikationer per forskningsämnesområde är större än det totala antalet publikationer.

Internationell rekrytering av forskare

Lärosäte

Samlingsbegrepp som används för universitet och högskolor.

Forskningsämnesområde

Från och med 2012 redovisas forskningsämnesområden enligt Standard för svensk indelning av forskningsämnen.

Forskningsämnesområdena *Humaniora* och *Lantbruksvetenskap* bytte 2016 namn och går sedan dess under benämningarna *Humaniora och konst* respektive *Lantbruksvetenskap och veterinärmedicin*. I statistikdatabasen används genomgående de nya benämningarna, även för tidigare år.

Forskningsämnesgrupp

Från och med 2012 redovisas forskningsämnesgrupper enligt Standard för svensk indelning av forskningsämnen.

Anställningskategorier

Från och med 2012 redovisas personalen vid högskolor och universitet i följande anställningskategorier: Professorer, Lektorer, Meriteringsanställningar, Adjunkter och Annan forskande och undervisande personal. Meriteringsanställningar avser dem som är anställda som forskarassistenter, biträdande lektorer och postdoktorer.

I indikatorn ingår endast personal inom anställningskategorierna Professorer, Lektorer, Meriteringsanställningar samt Annan forskande och undervisande personal med en forskarexamen.

Forskares mobilitet inom den svenska högskolan

Tidigare/nuvarande anställningskategori

Vid byte av lärosäte redovisas den anställningskategori personen hade sin huvudsakliga anställning ett år. Samt den anställningskategori där personen hade sin huvudsakliga anställning nästkommande år. En person som var anställd som lektor ett år som rekryterades till en professorstjänst vid ett annat lärosäte nästkommande år får kategorin: "Lektorer-Professorer".

I övrigt se beskrivningen av *Internationell rekrytering av forskare*, exklusive Lärosäte.

Forskarens mobilitet mellan den svenska högskolan och andra sektorer

Forskningsämnesområde

Från och med 2012 redovisas forskningsämnesområden enligt Standard för svensk indelning av forskningsämnen.

Forskningsämnesområdena *Humaniora* och *Lantbruksvetenskap* bytte 2016 namn och går sedan dess under benämningarna *Humaniora och konst* respektive *Lantbruksvetenskap och veterinärmedicin*. I statistikdatabasen används genomgående de nya benämningarna, även för tidigare år.

Forskningsämnesgrupp

Från och med 2012 redovisas forskningsämnesgrupper enligt Standard för svensk indelning av forskningsämnen.

Anställningskategorier

Från och med 2012 redovisas personalen i följande anställningskategorier: Professorer, Lektorer, Meriteringsanställningar, Adjunkter och Annan forskande och undervisande personal. Meriteringsanställningar avser dem som är anställda som forskarassistenter, biträdande lektorer och postdoktorer.

I indikatorn ingår endast personal inom anställningskategorierna Professorer, Lektorer, Meriteringsanställningar samt Annan forskande och undervisande personal med en forskarexamen.

1.2.5 Referenstider

Referenstiden för statistiken över forskning vid universitet och högskolor är 2020.

2 Tillförlitlighet

2.1 Tillförlitlighet totalt

Forskningspublikationer

Eftersom de insamlade uppgifterna utgörs av de publikationer som hämtats in från lärosätenas administrativa system av Swepub bedömer Universitetskanslersämbetet att statistiken om forskningspublikationer håller god kvalitet.

Bearbetning av de inkomna uppgifterna jämförs i samband med bearbetningen med uppgifter från Swepubs bibliometritjänst,³ vilken förvaltas av Kungl. biblioteket och uppdateras kontinuerligt.

Internationell rekrytering av forskare

Examensdefinition

³ <https://bibliometri.swepub.kb.se/bibliometrics>

I de fall en forskare som efter rekryteringen avlägger en examen från ett svenskt lärosäte (oavsett nivå) kommer forskaren exkluderas från målpopulationen nästkommande år. Se även kvalitetsdeklarationen för studenter och examinerade i högskoleutbildning på grund och avancerad nivå (UF0205) samt kvalitetsdeklaration för doktorander och examina i högskoleutbildning på forskarnivå (UF0204).

Medborgskapsdefinition

I de fall en forskare som vid något tillfälle efter rekryteringen beviljas svenskt medborgarskap kommer forskaren exkluderas från målpopulationen nästkommande år.

I övrigt, se kvalitetsdeklarationen för personal vid universitet och högskolor (UF0202).

Forskares mobilitet inom den svenska högskolan

Se kvalitetsdeklarationen för personal vid universitet och högskolor (UF0202).

Forskares mobilitet mellan den svenska högskolan och andra sektorer

Se kvalitetsdeklarationen för personal vid universitet och högskolor (UF0202).

2.2 Osäkerhetskällor

Forskningspublikationer

Statistiken om forskningspublikationer utgår från lärosätenas inrapportering av metadata till Swepub. Den automatiserade bearbetningen av uppgifterna som sker av Swepub innebär vissa osäkerhetskällor. Metoden för identifiering och sammanslagning av dubletter innebär att ramen innehåller täckningsfel. Beroende på vilken redovisningsgrupp som redovisas innebär detta en risk för undertäckning. Eftersom det saknas metoder för att jämförbara uppgifterna mot något annat än Swepubs bibliometritjänst, som är baserad på dedupliceerade data, gör Universitetskanslersämbetet bedömningen att statistiken ska baseras på dedublicerade data.

Internationell rekrytering av forskare

Uppgifter om examen hämtas från utbildningsregistret i de fall uppgifter saknas eller är ofullständiga kan det innebära undertäckning av forskare i anställningskategorin Annan forskande och undervisande personal.

I övrigt, se kvalitetsdeklarationen för personal vid universitet och högskolor (UF0202), kvalitetsdeklarationen för studenter och examinerade i högskoleutbildning på grund och avancerad nivå (UF0205) samt kvalitetsdeklaration för doktorander och examina i högskoleutbildning på forskarnivå (UF0204).

Forskares mobilitet inom den svenska högskolan

Se kvalitetsdeklarationen för personal vid universitet och högskolor (UF0202).

Forskares mobilitet mellan den svenska högskolan och andra sektorer

Se kvalitetsdeklarationen för personal vid universitet och högskolor (UF0202).

2.2.1 Urval

All statistik är totalräknad och därmed inte påverkad av urvalsfel.

2.2.2 Ramtäckning

Forskningspublikationer

Rampopulationen stämmer väl överens med målpopulationen för undersökningen om forskningspublikationer och omfattar i stort sett samtliga universitet och högskolor som bedriver forskning (både statliga och med enskild huvudman). Uppgifter från Handelshögskolan i Stockholm saknas eftersom lärosätet inte rapporterar in uppgifter till Swepub.

Eftersom inrapporteringen av forskningsoutput kan ha en eftersläpning finns det en undertäckning i datakällan. UKÄ kommer under året att analysera hur stor undertäckningen var vid olika tidpunkter. I de fall Swepub eller UKÄ misslyckats med att identifiera och slå samman dubletter finns det, givet UKÄ:s val av metod, också risk för övertäckning.

I vissa fall kan forskare vid flera svenska lärosäten samarbeta kring en forskningspublikation. En publikation tilldelas ett lärosäte om minst en upphovsperson angetts som verksam vid lärosätet vid publiceringstillfället. UKÄ fraktionerar inte publikationer och gör inga antaganden om huvudförfattare till publikationen.

I vissa fall är flera forskningsämnen, forskningsämnesgrupper eller forskningsämnesområden kopplade till en enskild publikation. Det kan exempelvis röra sig om tvärvetenskaplig forskningsoutput. Klassificeringen till forskningsämnesområden görs i regel lokalt av forskare och/eller bibliotekspersonal på det inrapporterande lärosätet. I fall det saknas uppgift om forskningsämne på poster från uppgiftslämnarna använder UKÄ den klassificering som posterna tilldelats enligt Swepubs automatisk ämnesklassificering.⁴

Internationell rekrytering av forskare

Ramen utgörs av de 48 lärosätenas administrativa register som förs över den anställda personalen för de lärosäten som är aktiva och som har examenstillstånd för högskoleutbildning på höstterminen 2020.

Rampopulationen utgörs av samtliga anställda som finns med i högskolornas administrativa system och som erhållit månadslön eller tim-, dag- eller veckolön under mätmånaden samt adjungerad personal helt finansierad av annan arbetsgivare. Överensstämmelsen mellan ram- och målpopulation anses god, då merparten av de anställda bör finnas i högskolornas administrativa system.

⁴ Se <https://bibliometri.swepub.kb.se/classify/about> (hämtat 2021-10-14).

Undertäckning kan förekomma bl.a. genom att nyanställda personer inte hunnit registreras i de administrativa systemen. Lärosätena har dock möjlighet att komplettera insamlingen med anställda som inte ingår i de administrativa systemen.

Undertäckning kan också förekomma genom att personer inom anställningskategorin Annan forskande och undervisande personal exkluderats på grund av ofullständig information om utbildningsnivå i registret över befolkningens utbildning.

Övertäckning kan bestå av anställda som slutat månaden innan, men som får lön i oktober månad. Övertäckningen bedöms vara liten och sålunda inte påverka statistikens tillförlitlighet nämnvärt.

I övrigt, se kvalitetsdeklarationen för personal vid universitet och högskolor (UF0202), kvalitetsdeklarationen för studenter och examinerade i högskoleutbildning på grund och avancerad nivå (UF0205) samt kvalitetsdeklaration för doktorander och examina i högskoleutbildning på forskarnivå (UF0204).

Forskares mobilitet inom den svenska högskolan

Ramen utgörs av de 48 lärosätenas administrativa register som förs över den anställda personalen för de lärosäten som är aktiva och som har examenstillstånd för högskoleutbildning på höstterminen 2020.

Rampopulationen utgörs av samtliga anställda som finns med i högskolornas administrativa system och som erhållit månadslön eller tim-, dag- eller veckolön under mätmånaden samt adjungerad personal helt finansierad av annan arbetsgivare. Överensstämmelsen mellan ram- och målpopulation anses god, då merparten av de anställda bör finnas i högskolornas administrativa system.

Undertäckning kan förekomma bl.a. genom att nyanställda personer inte hunnit registreras i de administrativa systemen. Lärosätena har dock möjlighet att komplettera insamlingen med anställda som inte ingår i de administrativa systemen.

Undertäckning kan också förekomma genom att personer inom anställningskategorin Annan forskande och undervisande personal exkluderats på grund av ofullständig information om utbildningsnivå i registret över befolkningens utbildning.

Övertäckning kan bestå av anställda som slutat månaden innan, men som får lön i oktober månad. Övertäckningen bedöms vara liten och sålunda inte påverka statistikens tillförlitlighet nämnvärt.

I övrigt, se kvalitetsdeklarationen för personal vid universitet och högskolor (UF0202).

Forskares mobilitet mellan den svenska högskolan och andra sektorer

Ramen utgörs av de 48 lärosätenas administrativa register som förs över den anställda personalen för de lärosäten som är aktiva och som har examenstillstånd för högskoleutbildning på höstterminen 2020.

Rampopulationen utgörs av samtliga anställda som finns med i högskolornas administrativa system och som erhållit månadslön eller tim-, dag- eller veckolön under mätmånaden samt adjungerad personal helt finansierad av annan arbetsgivare. Överensstämmelsen mellan ram- och målpopulation anses god, då merparten av de anställda bör finnas i högskolornas administrativa system.

Undertäckning kan förekomma bl.a. genom att nyanställda personer inte hunnit registreras i de administrativa systemen. Lärosätena har dock möjlighet att komplettera insamlingen med anställda som inte ingår i de administrativa systemen.

Undertäckning kan också förekomma genom att personer inom anställningskategorin Annan forskande och undervisande personal exkluderats på grund av ofullständig information om utbildningsnivå i registret över befolkningens utbildning.

Undertäckning, vad gäller rekrytering från andra sektorer, kan förekomma då personer rekryterats från en annan sektor från utlandet (ej från en annan utländsk högskola). Det omvända förhållandet, att en person rekryteras från den svenska högskolan till en annan sektor i utlandet, kan också föranleda undertäckning.

Övertäckning kan bestå av anställda som slutat månaden innan, men som får lön i oktober månad. Övertäckningen bedöms vara liten och sålunda inte påverka statistikens tillförlitlighet nämnvärt.

Övertäckning kan också bestå i de fall då personer avslutat sin anställning vid en högskola (exempelvis i samband med pension) men uppbär en begränsad inkomst från en annan sektor nästkommande år (exempelvis i egenskap av styrelseledamot i en bostadsrättsförening). UKÄ har inte angett någon gräns för hur stora inkomsterna ska vara för att ett sektorsbyte har ägt rum. UKÄ avser att fortsätta analysera indikatorn för att undersöka om det kan finnas skäl till olika modellantaganden (gällande exempelvis inkomster) i framtida versioner av indikatorn.

I övrigt, se kvalitetsdeklarationen för personal vid universitet och högskolor (UF0202).

2.2.3 Mätning

Forskningspublikationer

Uppgifterna till statistiken samlas in via Swepub.

Insamlingen sker genom att Universitetskanslersämbetets bearbetning av fullständig deduplicerad datadump från Swepub under oktober.

Mätfel härleds från svårigheter att deduplicera poster i Swepub. Mätfel beror alltså på datakällan och inte på bearbetningen av data från datakällan. Mätfel kan också bero på felaktig inrapportering av metadata från lärosäten. För att avhjälpa sådana fel i så stor utsträckning som möjligt har Kungl. biblioteket (i

samråd med bland annat Universitetskanslersämbetet) tagit fram nationella riktlinjer för beskrivning av forskningsoutput.⁵

Internationell rekrytering av forskare

Se kvalitetsdeklarationen för personal vid universitet och högskolor (UF0202), kvalitetsdeklarationen för studenter och examinerade i högskoleutbildning på grund och avancerad nivå (UF0205) samt kvalitetsdeklaration för doktorander och examina i högskoleutbildning på forskarnivå (UF0204).

Forskares mobilitet inom den svenska högskolan

Se kvalitetsdeklarationen för personal vid universitet och högskolor (UF0202).

Forskares mobilitet mellan den svenska högskolan och andra sektorer

Se kvalitetsdeklarationen för personal vid universitet och högskolor (UF0202).

2.2.4 Bortfall

Forskningspublikationer

Forskningsoutput som inte inrapporterats av forskare/lärosäten utgör bortfall/undertäckning. Fall då metadata saknas, eller metadata om publikationsstatus är felaktig kan också leda till bortfall/undertäckning.

Internationell rekrytering av forskare

Se kvalitetsdeklarationen för personal vid universitet och högskolor (UF0202), kvalitetsdeklarationen för studenter och examinerade i högskoleutbildning på grund och avancerad nivå (UF0205) samt kvalitetsdeklaration för doktorander och examina i högskoleutbildning på forskarnivå (UF0204).

Forskares mobilitet inom den svenska högskolan

Se kvalitetsdeklarationen för personal vid universitet och högskolor (UF0202).

Forskares mobilitet mellan den svenska högskolan och andra sektorer

Se kvalitetsdeklarationen för personal vid universitet och högskolor (UF0202).

2.2.5 Bearbetning

Forskningspublikationer

⁵ https://www.kb.se/download/18.6057ac19175f71f980c107a/1608025239403/NR_v1_3.pdf

Bearbetningen av uppgifterna sker genom en inläsning av datadump från Swepub.

I samband med inläsningen av datamängden sker en automatiserad bearbetning av uppgifterna. Vid bearbetning tilldelas varje observationsobjekt (publikation) variabelvärden. Uppgifter om år, lärosäte, forskningsämnesområde och publikationstyp och språk hämtas och bearbetas automatiskt från datadumpen.

De bearbetade uppgifterna jämförs på aggregerad nivå mot uppgifterna i Swepubs bibliometritjänst. Detta sker genom anrop till bibliometritjänstens publika API.⁶ Uppgifterna är inte helt jämförbara då bibliometritjänsten uppdateras kontinuerligt men vid större avvikelser kontaktar Universitetskanslersämbetet Kungl. biblioteket för granskning.

Internationell rekrytering av forskare

Examensdefinition

För att identifiera personer som saknar examen från ett svenskt lärosäte kontrolleras personerna som ingår i rampopulationen gentemot universitets- och högskoleregistret - studenter och examinerade i högskoleutbildning på grundnivå och avancerad nivå,⁷ samt universitets- och högskoleregistret - doktorander och examina i högskoleutbildning på forskarnivå.⁸

Medborgarskapsdefinition

För att identifiera personer som saknar svenskt medborgskap kontrolleras personerna som ingår i rampopulationen gentemot registret över totalbefolkningen.

I övrigt se kvalitetsdeklarationen för personal vid universitet och högskolor (UF0202), kvalitetsdeklarationen för studenter och examinerade i högskoleutbildning på grund och avancerad nivå (UF0205) samt kvalitetsdeklaration för doktorander och examina i högskoleutbildning på forskarnivå (UF0204).

Forskares mobilitet inom den svenska högskolan

Se kvalitetsdeklarationen för personal vid universitet och högskolor (UF0202).

Forskares mobilitet mellan den svenska högskolan och andra sektorer

⁶ Se https://bibliometri.swepub.kb.se/api/v1/apidocs/#/default/post_

⁷ <https://scb.se/vara-tjanster/bestall-data-och-statistik/bestalla-mikrodata/vilka-mikrodata-finns/individregister/universitets--och-hogskoleregistret--studenter-och-examinerade-i-hogskoleutbildningpa-grundniva-och-avancerad-niva/>.

⁸ <https://scb.se/vara-tjanster/bestall-data-och-statistik/bestalla-mikrodata/vilka-mikrodata-finns/individregister/universitets--och-hogskoleregistret--doktorander-och-examina-i-hogskoleutbildningen-pa-forskarniva/>.

Adjungerade forskare

Se kvalitetsdeklaration och statistikens framställning för personal vid universitet och högskolor (UF0202).

Forskare som rekryteras till högskolan från andra sektorer

Anställda individer (ej adjungerade), matchas mot jobbregistret (delregister i den registerbaserade arbetsmarknadsstatistiken, RAMS) föregående år. Individer utan en inkomst från arbetsställen som går att hänföra till ett svenskt lärosäte, men med inkomst från ett eller flera arbetsställen hänförliga till andra sektorer anses som rekryterade från en annan sektor.

Forskare som lämnar högskolan för en annan sektor

Inom högskolan ej anställda individer som uppbär inkomst från ett eller flera arbetsställen hänförliga till andra sektorer, matchas mot registret över personal vid universitet och högskolor föregående år. Individer som återfinns i registret över personal vid universitet och högskolor under föregående anses ha lämnat högskolan för en annan sektor.

2.2.6 Modellantaganden

Forskningspublikationer

Swepubs automatisk ämnesklassificering läggs till på poster som saknar tillräckligt djup ämnesklassificering och har tillräckligt mycket dataunderlag på svenska eller engelska med utgivningsår 2012 och framåt.⁹

Internationell rekrytering av forskare

Se kvalitetsdeklarationen för personal vid universitet och högskolor (UF0202), kvalitetsdeklarationen för studenter och examinerade i högskoleutbildning på grund och avancerad nivå (UF0205) samt kvalitetsdeklaration för doktorander och examina i högskoleutbildning på forskarnivå (UF0204).

Forskares mobilitet inom den svenska högskolan

Se kvalitetsdeklarationen för personal vid universitet och högskolor (UF0202).

Forskares mobilitet mellan den svenska högskolan och andra sektorer

Se kvalitetsdeklarationen för personal vid universitet och högskolor (UF0202).

2.3 Preliminär statistik jämförd med slutlig

Det tas inte fram någon preliminär statistik för statistiken om forskningspublikationer, internationell rekrytering av forskare och forskares mobilitet inom

⁹ Se <https://bibliometri.swepub.kb.se/classify/about> (hämtat 2021-10-14).

den svenska högskolan inom ramen för statistiken om forskning vid universitet och högskolor.

3 Aktualitet och punktlighet

3.1 Framställningstid

Forskningspublikationer

Universitetskanslersämbetet hämtar uppgifter från Swepub under första veckan i oktober. Bearbetning av uppgifter sker i samband med detta. Så fort uppgifterna har bearbetats och kvalitetssäkrats publiceras de på ämbetets hemsida i statistikdatabasen (ungefär 1-2 veckor senare). Framställningstiden är mycket kort och aktualiteten hög.

Internationell rekrytering av forskare

Se kvalitetsdeklarationen för personal vid universitet och högskolor (UF0202).

Forskares mobilitet inom den svenska högskolan

Se kvalitetsdeklarationen för personal vid universitet och högskolor (UF0202).

Forskares mobilitet mellan den svenska högskolan och andra sektorer

Se kvalitetsdeklarationen för personal vid universitet och högskolor (UF0202).

3.2 Frekvens

Statistik om forskning vid universitet och högskolor publiceras årligen och avser hela det föregående kalenderåret.

3.3 Punktlighet

Statistik om forskning vid universitet och högskolor publiceras årligen i enlighet med publiceringsplanen för Sveriges officiella statistik, <https://www.scb.se/hitta-statistik/publiceringskalendern/> och Universitetskanslersämbetets publiceringsplan, <http://www.uka.se/statistik--analys/officiell-statistik-om-hogskolan/publiceringsplan.html>. Statistiken publiceras för första gången 2021.

4 Tillgänglighet och tydlighet

4.1 Tillgång till statistiken

- Statistiken publiceras huvudsakligen i UKÄ:s statistikdatabas www.uka.se/statistik--analys/statistikdatabas.html i form av ett antal tabeller.

- I samband med att ny statistik publiceras utarbetar UKÄ pressmeddelanden eller statistiknyheter som publiceras på myndighetens webbplats www.uka.se.
- UKÄ publicerar även statistik i årsrapport, analyser och rapporter.

4.2 Möjlighet till ytterligare statistik

UKÄ kan på begäran och i mån av tillgängliga resurser utföra enklare bearbetningar av den statistik som myndigheten förfogar över.

4.3 Presentation

Statistiken presenteras i form av text, tabeller och diagram.

4.4 Dokumentation

Statistikens kvalitet beskrivs i denna kvalitetsdeklaration.

5 Jämförbarhet och sam användbarhet

5.1 Jämförbarhet över tid

Forskningspublikationer

Statistiken om forskningspublikationer och Swepub utvecklas kontinuerligt. UKÄ bedömer att kvalitén på uppgifterna kommer att öka framöver.

Internationell rekrytering av forskare

Medborgsdefinitionsdefinition

Om en person får svenskt medborgskap ingår inte längre personen i målpopulationen. Statistikens huvudsakliga syfte är alltså att ge en årlig bild av antalet forskare med utländskt medborgskap verksamma vid svenska lärosäten.

5.2 Jämförbarhet mellan grupper

Forskningspublikationer

Jämförbarheten är god mellan de olika publikationstyperna. Försiktighet bör dock iakttas vid jämförelser mellan forskningsämnesområden och mellan lärosäten. Eftersom en publikation kan tillfalla flera lärosäten överensstämmer inte uppgifter nedbrutna på lärosäten med det totala antalet publikationer. Försiktighet bör också iakttas vid jämförelser mellan olika forskningsämnen då publiceringsmönster skiljer sig åt.

Internationell rekrytering av forskare

Se kvalitetsdeklarationen för personal vid universitet och högskolor (UF0202).

Forskares mobilitet inom den svenska högskolan

Se kvalitetsdeklarationen för personal vid universitet och högskolor (UF0202).

Forskares mobilitet mellan den svenska högskolan och andra sektorer

Se kvalitetsdeklarationen för personal vid universitet och högskolor (UF0202).

5.3 Samanvändbarhet i övrigt

Forskningspublikationer

Sammanvändbarheten mellan de olika statistikprodukterna inom högskoleväsendet påverkas av att referensperioderna är olika för olika produkter. Produkten delar helt eller delvis referensperiod med statistik om utbildning på forskarnivå, personal vid universitet och högskolor samt ekonomisk statistik för universitet och högskolor.

Internationell rekrytering av forskare

Se kvalitetsdeklarationen för personal vid universitet och högskolor (UF0202).

Forskares mobilitet inom den svenska högskolan

Se kvalitetsdeklarationen för personal vid universitet och högskolor (UF0202).

Forskares mobilitet mellan den svenska högskolan och andra sektorer

Se kvalitetsdeklarationen för personal vid universitet och högskolor (UF0202).

5.4 Numerisk överensstämmelse

UKÄ bedömer att den numeriska överensstämmelsen mellan olika statistikvärden är god.

Internationell rekrytering av forskare

Se kvalitetsdeklarationen för personal vid universitet och högskolor (UF0202).

Forskares mobilitet inom den svenska högskolan

Se kvalitetsdeklarationen för personal vid universitet och högskolor (UF0202).

Forskares mobilitet mellan den svenska högskolan och andra sektorer

Se kvalitetsdeklarationen för personal vid universitet och högskolor (UF0202).

Allmänna uppgifter

A Klassificeringen Sveriges officiella statistik

För statistik som ingår i Sveriges officiella statistik (SOS) gäller särskilda regler för kvalitet och tillgänglighet, se lagen (2001:99) och förordningen (2001:100) om den officiella statistiken samt Statistiska centralbyråns föreskrifter (SCB-FS 2016:17) om kvalitet för den officiella statistiken.

Kvalitetsdeklarationen avser officiell statistik. Publiceringar i årsrapporten som nämns i avsnitt 4.1 är dock inte officiell statistik.

B Sekretess och personuppgiftsbehandling

I myndigheternas särskilda verksamhet för framställning av statistik gäller sekretess enligt 24 kap. 8 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400).

För att skydda enskilda personers eller företags sekretessreglerade uppgifter säkerställs att de inte kan röjas direkt eller indirekt i den statistik som offentliggörs.

Vid behandling av personuppgifter, dvs. information som direkt eller indirekt kan hänföras till en person som är i livet, gäller lagen (2001:99) och förordningen (2001:100) om den officiella statistiken samt personuppgiftslagen (1998:204) som från 25 maj 2018 ersätt med EU:s dataskyddsförordning (2016/679).

C Bevarande och gallring

Inga gallringsföreskrifter föreligger.

D Uppgiftsskyldighet

Uppgiftsskyldighet föreligger för statliga lärosäten enligt lagen (SFS 2001:99) och förordningen (SFS 2001:100) om den officiella statistiken.

Uppgiftsskyldigheten för stiftelsehögskolor regleras dels genom deras respektive långsiktiga avtal med staten, dels genom 5 § i lag (SFS 1993:792) om tillstånd att utfärda vissa examina. För övriga utbildningsanordnare regleras uppgiftsskyldigheten endast genom den senare.

E EU-reglering och internationell rapportering

Uppgifter omfattas inte av någon internationell rapportering.

F Historik

Sedan mål- och resultatstyrning infördes för universitet och högskolor 1993/94 har Högskoleverket varit statistikansvarig myndighet för högskoleväsende och 1 januari 2013 fördes statistikansvaret till den nybildade myndigheten Universitetskanslersämbetet.

Sedan dess har UKÄ:s uppdrag utvidgats och förändrats i och med ansvaret för kvalitetssäkring av hela högskolans verksamhet och de två uppdrag myndigheten genomförde tillsammans med Vetenskapsrådet:

- Uppdraget att utveckla uppföljningen av målen för forskningspolitiken
- Uppdraget om samordning av olika myndigheters uppföljning och utvärdering när det gäller verksamhet vid universitet och högskolor.

UKÄ:s nya roll i relation till högskolans forskning är en angelägenhet för hela myndigheten och innebär förändrade förutsättningar också för våra övriga uppdrag inklusive den officiella statistiken. I samband med detta har UKÄ har

identifierat ett behov av mer statistik om den forskning som bedrivs vid svenska universitet och högskolor. I samband med detta skapades statistikprodukten *Forskning vid universitet och högskolor*, där statistiken för första gången publiceras under 2021.

G Kontaktuppgifter

Statistikansvarig myndighet	Universitetskanslersämbetet
Kontaktinformation	Analysavdelningen
E-post	statistik@uka.se
Telefon	08-563 085 00

Statistikproducent	Universitetskanslersämbetet
Kontaktinformation	Analysavdelningen
E-post	statistik@uka.se
Telefon	08-563 085 00